

8SH-1

K 95

MAKSIM KROI

Kur nisim
vargjet...

POEZI

891.983-1
K 95

S

MAKSIM KROI

KUR NISIM VARGJET...

(vjersha)

~~52558~~
13135

UJENI B [REDACTED]
[REDACTED]

1-109.193
29.11

LIBRARY
1970

Tirazhi 1000 kopje Format 70x100/32 Stash: 2204-65

Shtyp. NISh. Shtypshkronjave «MIHAL DURI»
Stabilimenti «8 NËNTORI» — Tiranë, 1970

MENDIMI I TIJ

Mendimi i tij
Është zjarr i pashuar,
Që hirin lë nga bota e vjetër
Dhe lind për ne ditët e bardha,
Horizontet e ndritura që na hapen përpara...

Mendimi i tij
Është ëndrra e jonë,
Sirenë e fuqishme e ditëve komuniste,
Është shpatë e mprehtë, armiqtë i shkatërron
Diell i artë, i kuq që botën gjithë ndriçon. . .

Mendimi i tij
Është kazmë e pushkë,
Forca e klasës, shkatërrimi i zakonit,
Busull që rrugën tregon në çdo kohë,
Gjaku i pastër në dejet e shqiptarit. . .

Mendimi i tij
Na bën të pavdekshëm,
Fitimtarë na nxjerr në çdo betejë,
Se Atdheu anembanë është i lidhur
Me nyje të çelikta, parti-popull-Enver. . .

1968.

8 NËNTORI 1971

Atë natë Partia do të festojë 30-vjetorin.
Shqipëria do më ngjajë si një qiell,
Ku do të ndizen me mijëra e me mijëra
Fishekzarë-drita. . .

Në trup të saj llambat elektrike
Do hedhin vallen e madhe të elektrifikimit.
Në trup të saj do shtrihen linjat
Si fijet e pambukut në një maqinë tezgjahu
Në kombinatin e tekstilit. . .

Shqipëria do më ngjajë si një qiell,
Ku do të ndizen me mijëra ëndrra,
Me mijëra shpresa e dëshira.
Dhe në atë natë mes dritash pambarim
Do festojë jubileun

Partia. . .

Errësira e mundur do shkojë jashtë kufive.
Në shtëpi të fshatarit, në rrugë e kudo,
E zënë dorë më dorë me kablllo tensioni
Shqipëria e tërë do qeshë e gëzojë.

Është afër ajo ditë. Po vjen. Nxiton...
Atdheu do shkëlqejë më shumë se tani
Në qiellin e përflakur të revolucionit,
Fishekzarët — drita do shkruajnë
Parti!...

1968

RREZET RENDËN...

Partia nisi kudo një Letër*)
Nëpër Shqipëri...
Autobuseve, postjerët pasagjerëve u tregojnë
gazetën.

Lajmin e ri...

Si një mendim i qartë ajo zbriti në popull,
Këmbëkryq u ul nëpër vatra,
Me ne të bisedojë.
E ngrohtë, oh sa e ngrohtë!
E aq shumë, aq shumë na mësoi!

E rrëmbyen bjeshkët
Dhe e ngjritën varg, mal më mal
tutje, larg...
Nëpër gurra të pastra,

*) Letra e hapur Mars 1970.

Midis linjave të elektrifikimit
Shkoi ajo, optimiste në rrugën e Shqipërisë
së re.
Si diell i artë hodhi rrezet mbi ndërgjegjen
socialiste. . .

ME NATËN

Me natën e lanë atë shokët,
Ndërsa shkuan të pushojnë,
Shkroi vargje gjithë natën
Nën dritën e fortë të llambës.

Dhe fjeti ashtu i mbështetur te shtylla.
Temperatura ulej dalëngadalë.
I çuditshëm është kujdesi i shokëve:
Kur u ngrit ishte në krevat. . .

Të gjithë shumë e duan
Poetin vullnetar që thur vargje,
Atë që për vendin e dashur
Penën barot e ka gati. . .

Qershor 1968

DASHURIA

D. B.

Dashuria nuk është si valët e lumit që shkasin,
shkasin tutje...

Ajo përjetë ka zënë vend në zemrat tona të reja,
Ndaj gëzohemi dhe na qeshet fytyra,
Tek hedhim hapat drejt shtigjeve të ardhme...
Dashuria nuk mundet të harrohet, si një gur në
mes të zallit

E të humbasë...

Ajo rron në çdo qelizë e gjallë, e shëndetshme,
Të dy na shtyn përpara, përpara...
Në këto ditë optimiste...

Nëntor 1968

TAKIM ME BABANË E DËSHMORIT MARK RREZA

Vitet lanë mbi të shumë, shumë kujtime,
Por mbi të gjitha ngrihet kujtimi për djalin e
rënë...

Shkoi larg ati t'i mbledhë kockat birit
Maleve të lartë hijerëndë...

E kërkoi kudo, në lugje e shpate,
Pyeti njerëz...

Qe i bindur ati se biri partizan
Flinte këtu në malet zemërgjerë...

Eh, këto eshtra nuk e lodhën plakun
Të endej kudo nga jugu në veri...

Mbi eshtrat në fshatin buzë detit kaltërosh
Zbardhin lapidarin zambakët në agim...

Shkurt 1969

TANI U BËMË BURRA

(Mësueses së parë Th. Cico)

Zogjtë e kujtimeve vijnë shpesh këtej nga unë,
Sjellin me vete vitet e fëminisë.
Tani u bëmë burra e,
Diku çukasim me penë mbi mbresat e jetës. .
Dikur të ulur në bangë,
Me penën që dridhej në duar
Shkruanim ato pak fjalë. . .

Ti kuvendoje me ne si nënë e mirë.
Sa më pëlqen të dëgjoj prapë kur flet,
Qortimet, fjalët e urta,
Tregimet për partizanët, luftën
Për jetën e re që pushtoi Atdheun. . .

Por, tani jemi burra,
E u shpërndamë anembanë të derdhim djersën,
Ashtu si na mësoje ti.
Në kokë na rreh pulsi i kujtimeve të bukura,
Ndaj çukasim me penë mbi mbresat e jetës...

Mars 1969

E KUQE, E KUQE...

D. B.

Atëhere ish prill. . .
Nën rrapat, nën diellin që djeg
U njoha me të, me vajzën e shtrenjtë.
Pranverë. . .
Dhe si era që mbush rrugët ngarkuar me
luleblirë,
Ma mbushi gjaku i dashurisë
Të kuqen zemër. . .

Koha do të lerë mbi tokë shumë ditë të tjera,
Do të blerojnë fushat,
Do të zverdhet gruri,
Po si një lule në mes fushash pa fund
Dashuria do të mbesë.
E kuqe, e kuqe. . .

Prill 1969.

NË VLORE. .

Poshtë në këmbë kam Vlorën dhe detin.
Pse ky vend u quajt Kuzbaba?
Mos ndoshta dikur një teqe do kish mbirë
Në këtë park të bukur këtu lart. . .

Atëherë nga teqeja plot tym edhe blozë
Njeriu i zotit sodiste përreth,
Me fjalë të errëta si teqja e vjetër
Mbështetur në shpatullat e besimit të vet. . .

Qëndroj i shtrirë në parkun e heshtur,
Në det valëzat rrahin valëzat deri në thellësi.
Sazani mbulohet me një tis mjegulle,
Gjiu u mbështuall me rreze drite.
Dielli horizontit i ra si me thikë. . .

Mbi brigjet vriten dallgët si parku vrau teqen.
Deti shkumbëzon,
Era sjell me vete tymin e oxhaqeve.
Shoh vetëm blerim
E ndjej një fllad pranveror. . .

Poshtë në këmbë kam qytetin,
Pse ky vend u quajt Kuzbaba?
Më mirë ta quaj dylbi e poetit,
Me të shoh Vlorën, detin, shtëpitë, njerëzit. . .

Prill 1969

VRELLA... 1)

Vrella nxirrte ujë që nga nëntoka,
Uji i rrëmbyeshëm tretej në Valbonë,
Në mulli të fshatit rrotullohej mokrra,
Të dy me rapsodin pinim ujë të ftohtë.

Vrella është e bukur, e kristaltë, e tejdukshme.
Gurët duken poshtë si yje të qartë;
Vrella e Shoshanit, vrella mjekërgjatë
Seç m'i ngau ndjenjat,
Seç më lidhi vargun...

Qëndronim atje bashkë me rapsodin.
Legjenda e saj vinte që nga kohët,
Si ujë i kulluar që vjen nga nëntoka
Tok me brirët, furkën dhe këmborën...²⁾

1) Vrella — burimi, gurra.

2) Ka të bëjë me legjendën e vrellës së Shoshanit.

E tregoi rapsodi legjendën e lashtë.
Vrella buronte e pastër që nga thellësitë,
Në mulli të fshatit bluhej misër i ri,
Bluaja ca vargje. . .
Ai rapsodi. . .

Maj 1969

KOMISARËT...

Kush janë ata që vijnë nga maja e malit
Me pushkë në shpatull dhe me krahë shqiponje?
Gjaku i freskët u mbuloka ballin,
Porsi në pranverë lulet mbushin tokën.

Vijnë që andej me këngë si vullkane,
Njëshkollonë zbresin nga malet në rrugë.
Kush janë, ku shkojnë me yje në krahë,
Si sgalemet në mes detit me furtunë?
.....

Filli i mendimeve i ndjek e i ndjek...
I gjatë e i gjatë si brezi i fishekëve.
O shokë komisarë, që rendni tek ne
Të gjallë, stuhi, tamam si atëhere!

Uleni me ne në sofra dhe mbledhje,
Na flisni për jetën e ndritur si dikur,

Komisarët tanë, të flaktë, të kuq,
Me yje të zjarrtë edhe me një pushkë.

Eshtrat edhe gjaku gjenden nën tokë,
Lapidarët ngrihen rëndë sipër saj,
Fasha e gjatë e plagëve trupit u zbardhon,
Shokë komisarë, trima partizanë...

S'kërkojnë qetësi në gjumin e gjatë,
Komisarët tanë të fortë, kreshnikë
Vijnë që nga fronti në ditët e majit,
Pranë frontit duan gjithnjë që të rrinë...

Maj 1969

G A Z E T A R . . .

Gjithnjë jemi në lëvizje, udhëtim,
I biem vendit nga jugu në veri,
Në bllokun e shënimeve e futim tërë atdheun:
Uzinat, tokën, njeriun e ri . . .
Ecim nëpër tokën tonë, agim më agim
Dielli na buzëqesh që andej nga lart,
Në zemër na rreh tiktaku i shpejtë i punës,
Pulsi i atdheut, popullit, revolucionit . . .

Maj 1969

TAKIMI I BABËS ME DJALIN KUFITAR

Dredhin këmbëkryq në park nga një duhan,
Ai i tregon për jetën në kufi...
Plaku i ka ndezur mendimet e punës në
kooperativë...

Dëgjon djali babën tek flet për ugaret dhe arat,
Për nënë dhe vajzën...

Nxiton për në postë.
Ati mbetet vetëm, veç shumë i gëzuar...

U ndanë. Tani nuk dredhin më bashkë duhan
Por një mendim, një ide kanë të përbashkët...
Toka dhe mbrojtja!..

Maj 1969

FRYMËZIMET E PARA

D. B.

Mes linjash telefonike, ku rendin fraza të
pastra,
Fjalë dashurie, orientimet, lajmet...
Shoh një qiell të kaltër.
Ti këndon një këngë partizane,
Ecim anës trasesë, në buzë të xhades...

Më thuaj, e dashur, ç'është kjo që më trazon?
Mos vallë këto grunaja...
Vullnetarët me çiltërsinë e tyre rinore?
Ndoshta këta kooperativistë dhe autokombajna,
Që korrin nën hijen e kullave të tensionit,
Në një sfond të qeshur të natyrës shqiptare?

M'i kupton, ti, vajza ime, vargjet e shkruara
në rrugë?..

Po të tjerët do të m'i kuptojnë
Frymëzimet e mia të para?...

Korrik 1969

KJO RRUGË...

Është më e shtrenjta rrugë...
Këtu hodha çapet e parë të fëminisë.
Si një lule që çel, çela pranë kësaj rruge të mirë.
Dhe renda sa herë këmbëzbathur mbi gurët.
Muret i vështroja që sipër si pilot,
Pemët më mbajtën në krahët e tyre,
Përplasa topin në dritaret fqinje,
U rrëzova, u ngrita, u rrita...

Ajo tani është shtruar me asfalt,
Veç s'mund të m'i zhdukë kujtimet fëminore,
Ndrisin neonet natën, mbrëmjeve
Plepat flladiten në djepin e erës.
E vështroj rrugën time dikur të vogël,
Sa nuk na nxinte,
Po ajo rrugë, po ajo gjerësi

Po më e hapur më duket, më e ngrohtë. Eh,
vitet,
Mbi të breza të tjerë do të hedhin hapat; ja,
luajnë,
Rriten. . .

Korrik 1969

BAZA PARTIZANE

Është një shtëpi qerpiçi në rrugicë,
Nr. 48.
Çelen kanatet. Eci drejt zemrës së saj,
Si ecnin ilegalët dikur. . .

Ngre një rrobe, palos një tjetër
Rrobe partizane. . .
Eh, të bukurat veshje dhe yll' i kuq
Më hedhin në vitet e maleve. . .

Këtu tek jam u ulën dhe ata,
Sa biseda bënë orë e pa orë,
Sa halle të popullit shpleksen në biseda,
Mbështetur në tytën e pushkës së ngrohtë. . .

Në rrugicë luajnë fëmijët,
Dy kalimtarë nxitojnë mbi kalldrëm,
Jeta lëviz. Ngjitje...
Drejt epokës së kuqe,
Që hapën këto vatra të kuqe...

Korrik 1969

KËNGA LABE...

Rri ndenjur dhe një kafe pi,
Qëndron përballë një plak i moshuar,
Megafoni përcolli lajmin e një kënge,
U afrua...

Qëndroi pranë radios
Si të qëndronte pranë këngës,
I ndryshon fytyra si notat, si zëri
Tek rri i mbështetur ballë pasqyrash;
Në shpirtin e këngës është futur i teri...

Kënga labe, e fortë, heroike
Rrëshqet kudo dhe vendos qetësi.
E dëgjojnë tani të gjithë këngën e trimave:
Vështrojnë këtë plak, që humbi pas saj si
baba pas fëmijës...
Është mëngjez, ka lëvizje...

Korrik 1969

BOTA E NJË PUNËTORI

Futem tek ata pa vështirësi të madhe,
Është një botë e hapur, e gjerë, e pastër...
Një botë që rrokullis errësirën honeve të
shekujve që shkuan...

Punëtori nuk ka shumë fjalë si një ciceron
në muze,
Por ka bula djerse në ballin pa rrudha,
Një histori proletare të thurur me heroizëm,
Ka një parti...
E me të na prin ndër ditët e revolucionit...

Korrik 1969

DY VAJZA FSHATARE

Nga gropa nxirrnin pleh me cfurkun e gjatë,
Fushës së pamatë binte mbrëmja,
Yjet nxirrnin kokën lart atje në qiell,
Shkumbini i shterrur shkiste ëndërrtar,
Të dyja vajzat më thirrën pranë. . :

Togje-togje plehu hidhej përmbi plisat...
Era e tokës dhe e lumit kishte lagështi,
Punoja afër tyre, dhe në kokë më dilnin motive
strofash

Për ato vajza punëtore të fshatit,
Që nxirrnin plehun atë mbrëmje vere, të
dielën, fushës. . .

Korrik 1969

P E I S A Z H

Lëmshi i diellit zërtheu trungjet, gjethet
E ra në tokë.
Banorët shkundën plogështinë e natës e rrëmbyen
shatin. . .
Malet kalorës veshën kostumin e gjelbër të ditës,
Jeta rifilloi tej fshatit. . . .

Si një kurorë natyra e ka vënë në kokë të maleve
Këtë pyll të atdheut tim.
Pemët qindravjeçare zgjaten në qiell dhe në tokë,
Aroma e drurëve përzihet me ajrin e pastër. . .
Midis asaj bote cicërimash, flladi e zhurme
sharrash,

Jeta levrin me tërë gjallërinë e saj. . .
Mushkëritë i zbraza nga pluhurat e rrugëve,
Eci nëpër monopetet e fshatit për tek
sharraxhinjtë

Dhe më shplodhen pulpet,
Një ndjenjë e ëmbël për vendin tim më ngroh. . .

Korrik 1969

MAKSI!...

Dolores

Ajo më thirri, Maksi!..
Sapo u ndamë nga shëtitja e mbrëmjes,
Qenë ndezur neonet dhe vitrinat
shumëngjyrëshe,
Qe e hënë...

Më thirri, apo ndoshta m'u bë?..
Iku. E pashë midis parkut
Si midis një ekrani...
Ktheu kokën prapa e me dorë më përshëndeti...

Ajo më thirri, Maksi!..
Sapo u ndamë nga shëtitja e mbrëmjes,
Qenë ndezur neonet dhe vitrinat
shumëngjyrëshe,
Qenë ndezur zemrat...

Gusht 1969

DITËN E MBARË! DITËN E MIRË!..

Mbrëmja... Perëndoi...
Tri sirena ndahen në hapësirë,
Udhëtoj...
Sa jetë e gjallë! Lëvizje...
Qindra e mijëra mbushin këtë jetë,
Këta damarë të atdheut tim...
Shkojnë në punë...
Kthehen...
Mbi biçikleta ngasin në të dy drejtimet,
Dhe s'lodhen...
Dhe s'jepen...
Për lumturinë e të gjithëve...

Mëngjezi... Agoi...
Tri sirena ndahen në hapësirë,
Shkojnë...
Kthehen...
Ditën e mbarë! Ditën e mirë!..

Shtator 1969

NJË FËMIJË NË AUTOBUZ

Më qeshte kaq ëmbël pa më njohur fare,
(Sa të çiltër janë fëmijët!)
Dy duar mbështeste mbi gjunjët e nënës,
Babai e përkëdhel...

Si një glob kthente kokën majtas edhe djathtas
Fëmija nga fshati,
I vështronte të gjithë,
Të gjithëve buzëqeshje u fali...

Si grup mozaikësh më ngjante, gëzimi i tij,
Sa i vogël qe ai...
Erdhi stacioni... Zbriti...
Prapa shikoi. Buzëqeshi. Lamtumirë...
Më la një të madhe dashuri...

Shtator 1969

H A P A . . .

Hapa në shkallët e muzeut...
Në mur një tablo.¹⁾ Seç ndjej!..
Hapa në rrugë dhe në mendimin tim...
Ti kë sheh? Kë përgjon? Është natë. Ç'orë?..
Ndërsa shoku traktet nëpër mure ngjit.

Rroftë Partia!..
Këmbëzbathur e fytyrëhequr të dy
Shpinat si gjokset i keni pranë e pranë,
U ngjit...
Në ç'drejtim atë mbrëmje dimri ikën?..

Poçi me qirish dhe furça mbështetur në tokë,
Trakti mbështetur në kraharor të popullit.
Mblidhen të gjithë, lexojnë...
Kush i ngjiti? Kur?..

Hapa të rëndë mbi rrugën me kalldrëm...
Egërsia nxitonte atë natë t'ju vriste...

Hapa të lehtë mbi qylymin në shkallët
e muzeut.

Vij drejt jush...
Shoh figurën tuaj, momentin tuaj
Dhe ju kërkoi
Ju, bij të popullit,
Ku t'ju kërkoi?
Ku jeni sot ju?..

Tetor 1969

1) Tabllo në hyrje të muzeut të Beratit.

MBAS MESIT TË NATËS

D. B.

U largova nga hoteli,
S'më mbante dhoma,
Dola rrugëve të qytetit këto orë të vona. .

Drita, drita, drita,
Freski e lumit, e motit.
Vjeshtë e vonë largohet tutje, tutje,
Si zog shtegëtar largohet. . .

Me flokët hedhur supeve,
Me sy të zez që shpojnë si shigjetë,
Kur ecja rrugës në shetitore më shfaqeshe,
E dashura ime, e qeshur. . .

Mbas mesit të natës,
Diku në një tryezë rrumbullake,

Ulur në një kolltuk muzeu
Shënova këto vargje...

Qe vonë, qe ftohët,
Por nxehtë kisha...
Ti më rrije pranë...

Tetor 1969

KUR TË MË DHUROSH NJË DITË NJË FËMIJË...

D. B.

E dashur, do të më dhurosh një ditë një fëmijë. . .
Të shëndetshëm dhe të qeshur, e di.
Si ai fëmija në duart e babës, që ecën
Në trotuarin karshi. . .

Ç'ëndërr po sheh, ç'ëndërr, o fëmi?
Ndërsa ati yt të nanurit me një zë melodioz
«Ke marrë pushkën ke dalë për liri vatan. . .»
Është natë, qetësi,
Nuk ka shumë lëvizje si në sheshin e madh të
Tiranës.

Ku ishit kaq vonë? . .

E dashur, kur të më dhurosh një ditë një fëmijë,

Do t'i mësoj gjithë këngët vullkan të luftës
partizane,

Ato këngë, ato këngë. . .

Tetor 1969

NGA THELLËSI E TOKËS...

Si bajoneta pushke sipër dalin lapidarët,
Nga thellësi e tokës ku flenë heronjtë
Në radhë, shumë të rregullta, radhë...

Dhe shkruajmë për ta një ditë poezi,
Një këngë, jo vaj as dhe elegji,
Por këngë që malet në fusha i gdhin,
Në barrikada rrugët, sheshet.

Në këto male e barrikada
Kanë zënë vend si pjesëza të tyre,
Edhe në këtë zyrë redaksie janë ata,
Nëpër rreshta shkrimesh ballëlartë
Si në një mëngjez dielli hedh rreze
Këtu, atje, kudo, skaj më skaj...

Katroret e hartës dhe të trollit mbushur janë,
Si bajoneta pushke sipër dalin lapidarët,
Nga thellësi e tokës ku flenë heronjtë
Në radhë, shumë të rregullta, radhe...

Nëntor 1969

DO TË BLEROJË...

D. B.

Ne qemë mbrëmë te rruga e dashurisë,
Dhe herë të tjera bashkë do të shkojmë aty.
Në kujtime do të na zbulohen kohët, vitet
Si pas kores së tokës zbulohen nënështresat...

Ndoshta një ditë këta rrapa sëpata do ti presë,
Apo do të jenë moshuar e bërë pleq si ne.
Rrapat do të ndryshojnë, por dashuria e vërtetë
Do të mbesë. Ti dije, e dashura ime, këtë...

Ajo do të mbesë si thellësi e tokës dhe e ndjenjave,
Në zemrat tona do të blerojë dashuria me
ditë me vite,
Si dëshmi e pastërtisë së mendimeve,
Si dëshmi e kohës ku lindëm, u dashuruam,
u rritëm...

Nëntor 1969

N Ë N A T . . .

Poemë

Vijnë pas pune e ulen në oda të shplodhin
gjymtyrët:

Veç s'u mvrenjtën një herë.
Buzëgaz bisedojnë për të rejat e ditës,
Punët e stinës, planet, politikën. . .

Ku nuk ju gjen, o nëna!
Si kallëzat e grurit keni mbirë kudo në këtë
fushë të gjerë,
Ju, që dje ferexhetë e shamitë e bardha
I lanit çdo ditë,
Që t'ju nxinin edhe më shumë ditët tuaja
mbushur me andralla. . .

Mos mendoni se heshtja e tyre do të ngjitej
me heshtjen

Si lule-varëset ngjiten trupit të pemëve;
Që të vinte kjo ditë,
Ato ushqyen me qumështin e gjirit të tyre
Atë këngë të fuqishme,
Që doli nga thellësitë e këtij trolli të lashtë,
Dhe ajo këngë do t'u sillte dritën. . .

Kish vuajtur Shqipëria shekuj pas shekujve
Nga uria dhe zia.
Por mbi të gjithë-ëndrrat e këputura,
Të paarrira kurrë,
I kishit ju, o nëna,
Që, kokulura nxitonit muzgjeve në kalldrëmet,
Nëpër monopatet,
Duke mbajtur në supe një krahë dru dhe
shtëmbat e rënda.

Kur vinte dita,
Kur binte mbrëmja,
Një punë, një ferexhe, një dritare e frengji. . .
Ju mbyllte brenda.
Dhe s'e gëzuat rininë, nëna, o nëna!
Se veshët dhe trupin jua copëtuan gjëmimet
dhe shtëmbat.

E shtinin prej tyre si prej qiellit,
Kanuni u linte trimërinë dhe hakmarrjen,
Kurse zërit të nënave i vinte frerin! ..
Por do të vinte kënga nga thellësitë e viteve,
Dhe notat do të nisnin udhën.
Udhën e lirisë. . .

Në nisje ishin pak,
Por ishin rreze drite, që çanin nëpër errësirën
e shekujve,
Që më vonë do të shpërndareshin në tërë
Shqipërinë
Dhe do të zgjonin mendimin e mbyllur në
guackën e kohës për
lirinë e barazinë.
Apo jo, Persefoni e ti, Bule heroina?

Viteve dhe cuca të tjera kishin ngritur krye
si lulet në male;
Kujtoni Shota Galicën trimreshë!
Por, si këto lule që mbinë pas 8 Nëntorit,
Kaq të vyera, komuniste,
S'kish njohur Shqipëria asnjëherë.
Këto cuca i përkisnin një epoke tjetër:
Komunizmit.

Ndaj u çuan së bashku një trup kundër fashizmit.
Si një fishkëllimë e mbytur kaloi caku i ndarjes,
mosbarazisë;

Revolucioni nuk pranon mendime të kalbura
në vijën e tij,
Në kulmın e zemërimit burra e gra u hodhën
për liri. . .

E si mos t'i duam nënat?
Ato që na ushqyen me gjakun e tyre,
Na ndërruan të linjtat kaq herë?
Nënat e dhimbsura, fisnike,
Që rrinë pranë nesh kur na dhemb koka e bën
nxehtë.
Nënat bujare që na bënë zemrën dhe kokën,
Që çdo ditë na urojnë «ju paçim bij të mbarë
si tokën! . . .»

Kush thotë se nënat qenkërkan vetëm për të
vegjëlit?
Dhe, pasi të ka rritur si pishë të lartë,
S'të vjen mirë që nëna të të përkëdhelë?
Kush hodhi rromuze për nënat që përgjokan
çupat,
Dashuriçka mos bëjnë? . .

Fanatizmi si ulkonjë përgjon veshëngritur,
Kërkon të mbushë zemrat e tyre me farmak:
«Çupën tënde e pamë me djalin e tij. . .»
Obobo, të gjorat nëna ç'heqin atë çast!
Kush hedh për to rromuze të rëndomta
Kur ruajnë fëmijët mos bëjnë dashuriçka?
Si mos kujdesen ato për fëmijët, që ndër deje
u shket i njëjti gjak,
Që u dhanë mish nga mishi i tyre,
Që i mbajtën nëntë muaj në bark?..

Edhe ato kanë dashuruar në jetë
Shumë dritë, barazi dhe bukë,
Shokun e jetës e të punës,
Partinë e shtrenjtë që u çeli sytë.
Ndaj nënat tona nuk janë me të vjetrën. . .

Tashmë shumë janë kërrusur, dhe disa këmbët
më s'i mbajnë,
Vajzat u bënë nëna,
Nënat po bëhen gjyshe,
Gjyshet na japin përshëndetjet e fundit. . .
Në kokë u zbardhin thinjat e bardha,
Thinjat që kanë mbledhur gjithë hallet e mundin.

Hallet e mundin. . .
Po sa halle u nxori atyre kanuni

Që, edhe pse kish pësuar kontuzion në kollonë
vertebrale
Për të tërë këta vite të lirisë, akoma mbahej!

Si zbërthehen lëvozhgat e pemëve në dimirin e
acartë,

Në te zbërtheshin nën akull të ftohtë
Paragrafe mesjetarë,
Që, si gjymtyrët e një të vdekuri, qenë lidhur
në kapituj barbarë.

Doje një lopë, fut dorën në xhep e më jep
paratë;

Doje një grua, rras dorën në kanun e më sill
një pajë.

Kafshët dhe gruaja,
Qenë mpleksur si fijet e leshit në çorape.
Trashëgoi Shqipëria ligje e paragrafe të zez.
Veç, si ky kanun i egër, që aq i egër binte
përmbi nënat,
Nuk patën lindur kurrë këto kulla të ftohta, të
largëta. . .

Do të rrjedhin vite të tjerë, vite të ndritur,
Por si një mëngjez përherë 6 Shkurti do të
zbardhë;

6 Shkurti 1967, së fundi,
Shkurtet nga kanuni dhe perënditë i ka ndarë. . .

Kur na pritnit të ktheheshim nga puna
mbrëmjeve vonë.

Mos u mërzitni tani, kur si statuja rrimë
përpara jush

Tek na pyesni se ku ishim mbrëmë pas punës.

Me pyetje bomba,

Me pyetje dush.

Kuptoni, erdhi koha

E diku do t'i hedhim sytë për të gjetur shokun
e jetës,

Për të zërthyer ndjenjat e pastra të dashurisë
Që kemi në zemër

U thinjët, nënat tona, u thinjët...

U rritëm, nënat tona, u rritëm...

Nuk jemi më fëmijë si atëherë,

Kur endeshim ndër rrugica të shurdhëra, pa
dalje,

Këmbëzbathur luanim me top, sa ktheheshim
nga shkolla...

E mbajmë mend kur na dhatë edhe ndonjë
shuplakë

E ju dhimbte zemra, ndërsa ne qanim nga zori.

Kur kalonim pranë gështenjëpjekësve,

(Tani ata janë zhdukur si lulet e thata)

I hiqnim këmbët zvarrë si të paralizuar,
Donim gështenja ne çamarrokët
Që lindëm nën gjëmime pushkësh
Dhe as mendonim
Se ju rëndoheshim me kërkesa pa fund:
«Blemë karamelle, kallama, hallvasie. . .»

Eh, ku e dinim se, ndoshta, çanta zbrazur ish,
E keq ju vinte që s'na plotësonit dëshirën!
Kishim kërkesa të shumta, me listë
Si fëmijë të vegjël, pa ojna, pa hile. . .

Diku u kacavjerrëm nëpër mure e pisha,
E nuk trembeshim tek futeshim thellë në det.
Nga bregu na thërrisnit:
«Jo larg, jo larg, mos mbyteni, kujdes! . . .»

Sa kujtime kemi nga ju, o nëna, nëna! . .
Thonë se nafta është gjak i naftëtarëve dhe
pastaj i industrisë,
Kurse gjaku që na rrjedh në dejë ka vetëm një
emër, asnjë sinonim: . .

I nënës zemërmirë.
I nënës punëtore që pret diellin në kantieret e
rinj,

I nënës fshatare, që rrit grurë e pambuk,
I nënave që sjellin në jetë fëmijët,
Që janë, ulur e bëjnë bilancin e pasur të viteve.
Si në «Thirrjen» bëjnë bilancin dhe hodhëm
sytë më tej. . .

Tani filluat të kërruseni, dhe zemrat disa më
si mbajnë,
Në supe mbani tërë rrugët e frontit dhe të punës
Por, si nuk kërkuat njëherë prehje, qetësi?
Nëna të bukura, plot hijeshi! . .
Sikur në horizont të dukeshin hijet e armikut,
Si në luftën e madhe do të rreshtoheshit
përsëri krah për krah,
Nëna luftëtare, ushtarë. . .
Nëna të ditëve të reja komuniste! . .

Prill-Maj 1969

PASQYRA E LËNDËS

	Faqe
Mendimi i tij	3
8 Nëntor 1971	5
Rrezet rendën	7
Me natën	9
Dashuria	10
Takim me babanë e dëshmorit Mark Rrëza	11
Tani u bëmë burra	12
E kuqe, e kuqe	14
Në Vlorë	15
Vrella	17
Komisarët	19
Kudo	21
Gazetar	22
Takimi i babës me djalin kufitar	23
Frymëzimet e para	24
Kjo rrugë	26
Baza partizane	28
Kënga labe	30
Bota e një punëtori	31
Dy vajza fshatare	32
Peisazh	33
Maksi!	34
Ditën e mbarë! Ditën e mirë!	35
Një fëmijë në autobus	36
Hapa	37
Mbas mesit të natës	39
Kur të më dhurosh një ditë një fëmijë	41
Nga thellësi e tokës	42
Do të blerojë	44
Nënat	45